

REFERAT Udvalg vedr. regional udvikling d. 19-09-2011

Mødedato Mandag d. 19. september 2011 kl. 15:00

Mødested Mødelokale A2, 1. sal, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat fra møde den 9. august 2011.....	3
Bevilling af udviklingstilskud til etablering af Akademi for Talentfulde Unge i Region Midtjylland	4
Indstilling fra Vækstforum om bevillinger til erhvervsturismeprojekter (sag til forretningsudvalget)	6
Godkendelse af programansøgning til Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter unde	10
Region Midtjyllands deltagelse i letbaneprojektet i Aarhus-området (sag til forretningsudvalget)....	13
Høring af Nordsø-kommissionens strategipapir Nordsø Regionen 2020.....	16
Orientering om regeringens konkurrenceevneredegørelse 2011 - Danmark i den globale økonomi....	18
Gensidig orientering.....	20

Punkt 1: Godkendelse af referat fra møde den 9. august 2011

1-00-18-10

Resume

Referatet fra udvalgets møde den 9. august 2011 forelægges til godkendelse.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller,

at referatet fra mødet den 9. august 2011 i det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling godkendes.

Efter udvalgets forretningsorden skal referatet fra det foregående møde forelægges til godkendelse.

Referat fra udvalgets møde den 9. august 2011, der tidligere er udsendt til udvalgets medlemmer, vedlægges.
Migreret

Bilag

Referat_RU090811_aaben

Punkt 2: Bevilling af udviklingstilskud til etablering af Akademi for Talentfulde Unge i Region Midtjylland (sag til forretningsudvalget)

1-30-76-24-11

Resume

Regionsrådet kan yde udviklingstilskud til ungdoms- og voksenuddannelser. Viby Gymnasium søger om 1,2 mio. kr. i perioden 2011-2014 til etablering af et "Akademi for Talentfulde Unge." En række gymnasier i regionen samarbejder om etablering af akademiet, og 32 gymnasier har givet bindende tilsagn om at sende elever til akademiet. Den overordnede styring varetages af en styregruppe, og deltagende skoler og relevante samarbejdspartner tilbydes pladser i et repræsentantskab. Akademiet placeres på Viby Gymnasium.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller,

at der af Region Midtjyllands midler til regional udvikling, udviklingstilskud til uddannelsesaktiviteter, bevilges 330.000 kr. i 2011, 129.500 kr. i 2012, 353.000 kr. i 2013 og 363.000 kr. i 2014, i alt 1,175 mio. kr., til Viby Gymnasium til etablering af Akademiet for Talentfulde Unge i Region Midtjylland.

Regionsrådet kan i henhold til Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser mv. yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til udbydere af almene og erhvervsrettede ungdomsuddannelser samt almene voksenuddannelser. Udviklingstilskud kan gives til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger samt til udvikling af en institution i et landdistrikt eller yderområde.

En række almene gymnasier (STX), handelsgymnasier (HHX) og tekniske gymnasier (HTX) har etableret et samarbejde om at iværksætte et "Akademi for Talentfulde Unge" (ATU). 32 gymnasier har givet bindende tilsagn om at sende elever til akademiet, hvis det etableres. Samarbejdet om akademiet skal sikre, at erhvervsliv, videregående uddannelsesinstitutioner og øvrige faglige og kulturelle samarbejdspartnere mærker en effekt af samarbejdet. Akademiet placeres på Viby Gymnasium. Til den overordnede styring af akademiet etableres en styregruppe med medlemmer fra flere skoler og skoletyper. De deltagende skoler samt relevante samarbejdspartner tilbydes desuden pladser i et repræsentantskab.

Formålet med akademiet er at give gymnasieelever med særlige akademiske forudsætninger intellektuelle udfordringer og erfaringer, der kvalificerer deres daglige arbejde og udvikler deres faglige og studiemæssige kompetencer og naturligt leder dem til at påbegynde en videregående uddannelse.

Desuden er det et mål, at akademiet kan skabe samarbejdsrelationer mellem ungdomsuddannelserne, de videregående uddannelser og virksomheder i regionen. Dette samarbejde skal ses som et tiltag, der på sigt kan bidrage til at kvalificere virksomhedernes rekruttering af nye medarbejdere. Her tænkes særligt på videntunge og store virksomheder, der kan bidrage med erhvervsfaglige aspekter, og som ser det som en fordel at blive kendt blandt de unge. Det er ligeledes et formål med akademiet, at den øvrige indsats for talentfulde unge elever på de deltagende uddannelsesinstitutioner bliver fremmet.

I 2012 forventes der 50 deltagere fra de nævnte 32 gymnasier, og i 2014 forventes der mindst 100 deltagere.

Der påtænkes afholdt en række seminarer, sommerskoler og frivillige aktiviteter for de deltagende elever. Akademiets aktiviteter vil hovedsageligt foregå i Aarhus. For at udbrede kendskabet til- og interessen for akademiet, vil det blive vurderet, om nogle aktiviteter kan placeres på deltagende skoler eller hos andre samarbejdspartner. Der forudses et samarbejde med Aarhus Universitet om især obligatoriske moduler. Sommerskolerne organiseres i første omgang i tilknytning til Talentakademiet på Nørre Gymnasium i Region Hovedstaden. På sigt kan der blive tale om, at de tre regioner, der udbyder Talentakademiet (Region Hovedstaden, Region Syddanmark og Region Midtjylland), er ansvarlige for hver deres sommerskole, enten hver for sig eller med opdeling på hovedområder (naturvidenskab, samfundsvidenskab, humaniora).

Økonomi

Tabel 1: Udgifts- og finansieringsbudget 2011 - 2014

Udgiftsbudget

	1. år 2011	2. år 2012	3. år 2013	4. år 2014
Total	330.000	619.500	843.000	853.000

Finansieringsbudget

	2011	2012	2013	2014
Egenfinansiering	0	490.000	490.000	490.000
Region Midtjylland	330.000	129.500	353.000	363.000
Total	330.000	619.500	843.000	853.000

Tabel 2: Udviklingstilskud (Uddannelsespuljen), status 28.9.2011

Uddannelsespulje (1.000 kr.)	2011	2012	2013	2014
Bevillinger fra uddannelsespulje	-2.748	3.415	13.161	19.110
Tilbageført fra admin. pulje	1.000			
Tilført fra udmøntet pulje	1.503			
Foreløbig rest fra tidligere projekter ¹	800			
Til disposition 28.9.2011	555	3.415	13.161	19.110
Ansøgning 28.9.2011	-330	-130	-353	-363
Til disposition	225	3.285	12.808	18.747

¹ Der pågår i øjeblikket en gennemgang af de bevilgede udviklingstilskud for at vurdere, om de budgetterede midler vil blive anvendt.

Migreret

Bilag

Ansøgning: Akademi for Talentfulde Unge

Punkt 3: Indstilling fra Vækstforum om bevillinger til erhvervsturismeprojekter (sag til forretningsudvalget)

1-33-76-23-26-11

Resume

Aarhus og Herning kommuner er operatører på forretningsområdet "Erhvervsturisme" i handlingsplanen: "Handlingsplan 2015 - Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland". Projektet Business Relations+ MARKET har som formål at være løftestang for, at Region Midtjyllands position inden for kongres, konference, messe og mødeindustri styrkes. Aarhus og Herning kommuner gennemfører hver tre delindsatser under projektet.

Direktionen indstiller, at indstillingen fra Vækstforum tiltrædes, således

Direktionen indstiller, at indstillingen fra Vækstforum tiltrædes, således

at der af Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling bevilges 587.000 kr. i 2011, 2,367 mio. kr. i 2012, 2,208 mio. kr. i 2013, 2,273 mio. kr. i 2014 og 2,500 mio. kr. i 2015, i alt 9,935 mio. kr., til Aarhus Kommune som operatør på projektet Business Relations+ MARKET, og

at der af midlerne til erhvervsudvikling bevilges 557.000 kr. i 2011, 2,589 mio. kr. i 2012, 2,164 mio. kr. i 2013, 2,124 mio. kr. i 2014 og 2,500 mio. i 2015, i alt 9,935 mio. kr., til Herning Kommune som operatør på projektet Business Relations+ MARKET.

Indledningsvis bemærkes, at der som bilag vedlægges en økonomioversigt vedrørende anvendelsen af regionsrådets midler til erhvervsudvikling. Oversigten viser dels de erhvervsudviklingsmidler, der er til rådighed, dels vækstforums indstillinger til dette møde og endelig, hvad der vil være til disposition, hvis vækstforums indstillinger om anvendelse af erhvervsudviklingsmidlerne følges.

Vækstforums handlingsplan "Handlingsplan 2015 - Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland" skal realisere vækstpotentialet i regionens turismeindustri, som skønnes at kunne skabe en øget omsætning på 1,5 mia. kr. og en stigning i beskæftigelsen på 900 ansatte i 2015. I handlingsplanen er tre forretningsområder prioriteret: Stærke feriesteder, erhvervsturisme og mersalg. Forretningsområdet erhvervsturisme har tre særlige indsatsområder:

- Afsætning af det midtjyske mødeprodukt
- Udvikling af totaloplevelser
- Partnerskaber og organisationsudvikling

Vækstforum godkendte på sit møde den 26. april 2011 et partnerskab mellem Aarhus Kommune og Herning Kommune som operatører på forretningsområdet Erhvervsturisme. På sit møde den 7. september 2011 besluttede Vækstforum at indstille til regionsrådet, at der bevilges 9,935 mio. kr. til Aarhus Kommune og 9,935 mio. kr. til Herning Kommune til projektet Business Relations+ MARKET, idet man inden udgangen af 2014 vil tage stilling til, om projektet skal fortsætte i 2015.

Målet med den 5-årige handlingsplan for projektet Business Relations+ MARKET er at skabe langsigtede samarbejdsrelationer mellem de deltagende parter for i højere grad at sælge, profilere og udvikle erhvervsturismens værdikæder i Midtjylland med henblik på at accelerere væksten i erhvervstourismen. Der skal knyttes internationale bånd, der skal sikre Midtjylland en fremtrædende national og international position inden for kongres, konference og mødeindustri.

Business Relations+ MARKET tager udgangspunkt i, at der skabes en stærk fælles forankring og forståelse af den samlede indsats mellem nøgleaktørerne Aarhus Kommune, Herning Kommune, VISITHerning og VISITAarhus i samarbejde med Midtjysk Turisme.

Projektet skal bruges som afsæt for en sammenhængende indsats, som skal give Herning og Aarhus en fremtrædende national og international position indenfor kongres, konference, messe og mødeindustri. Projektet skal fungere som

løftestang for at styrke Region Midtjyllands position indenfor kongres, konference, messe og mødeindustri. Dette skal bl.a. ske ved at styrke koblingen mellem leverandører og samarbejdspartnere i værdikæden ved at professionalisere arbejdet og styrke afsætningsindsatsen, samt ved at udvikle fokuserede koncepter og produkter med internationalt potentiale, som er tilpasset særlige målgrupper.

Projektet Business Relations+ MARKET består af seks overordnede indsatser, hvor Aarhus og Herning kommuner er projektansvarlige for hver tre indsatser, som der indgås en selvstændig resultatkontrakt for.

Aarhus Kommune er projektansvarlige for følgende tre indsatser:

1. International strategisk kommunikation og marketing.
2. Flere internationale møder og kongresser til Midtjylland.
3. Flere internationale møder og kongresser til Midtjylland - positionering i Danmark af Aarhus.

De forventede effekter er:

- Direkte vækst i omsætningen: 173 mio. kr.
- Værditilvækst (+afledt): 351 mio. kr.
- Øget beskæftigelse: 233 årsværk.
- Vækst i antal overnatninger: 44.500.

Aktiviteter

Centrale elementer i Region Midtjyllands resultatkontrakt med Aarhus Kommune om gennemførelsen bliver bl.a.:

- Internationalt PR-arbejde i forhold til relevante faglige medier.
- Etablering og udvikling af internationale relationer, netværk og salgsarbejde.
- Partnerskaber om internationale kommunikations events med dækning af 4 erhvervsmæssige styrkepositioner.
- Understøttelse af minimum 3 "kommunikations-konferencer" og events, der afholdes i Midtjylland.
- Udvikling af internationalt præsentationsværktøj samt messestand og deltagelse i messer.
- Eventlignende arrangementer for minimum 250 lokale og regionale beslutningstagere, samt 50 siteinspections i Midtjylland.
- Understøtte gennemførelse af 8 højt profilerede konferencer inden for de strategiske erhvervsmæssige styrkepositioner.
- Salgsarbejde i forhold til relevante og prioriterede segmenter.

Herning Kommune er projektansvarlig for følgende indsatser:

1. Flere internationale kongresser og møder til Midtjylland - positionering af Herning i Danmark.
2. Flere internationale messe-gæster på fagmesser.
3. Fra events til business events - 360° forretningsbaseret eventinnovation.

De forventede effekter er:

- Direkte vækst i omsætningen: 187 mio. kr.
- Direkte værditilvækst: 65 mio. kr.
- Øget beskæftigelse: 250 årsværk.
- At antallet af overnatninger stiger med i alt 45.000.
- En samlet effekt på 379 mio. kr.

Aktiviteter

Centrale elementer i Region Midtjyllands resultatkontrakt med Herning Kommune om gennemførelsen bliver bl.a.:

- Mødepakker, herunder udvikling af fokuserede koncepter og produkter, udarbejdelse af salgsmateriale og opfølgende salg mv.
- Markedsføring og relationsopfølgning, herunder udvikling af markedsføringsmateriale, hjemmeside, deltagelse i workshops, messer og udstillinger, studieture og siteinspections for beslutningstagere.

- Afdækning af behov hos kunder samt design og koordinering vedrørende oplevelsespakker til fagmesse-gæster.
- Markedsopdyrkning hos touroperatører samt målrettet materiale og markedsbearbejdning.
- Konzeptudvikling og dokumentation af produktkompetencer vedrørende business events, etablering af forretningsnetværk, information og understøttelse af pilotevents.

Organisering af aktiviteter i partnerskabet

Herning og Aarhus Kommune er operatører på projektet, der gennemføres i et partnerskab med VISITHerning, VISITAarhus, Midtjysk Turisme samt Messecenter Herning (MCH) og Aarhus Universitet.

Projektet er baseret på en 5-årig handlingsplan, hvor aktiviteterne forventes gennemført og effekterne forventes opnået ved udgangen af 2015.

Der gennemføres i regionalt regi en ekstern evaluering af projektet og der udarbejdes en midtvejs- og en slutevaluering.

Business Relations+ MARKET er en del af et samlet projekt Business Relations+, som også omfatter projektet Business Relations+ COMPETENCE, der har fokus på kompetence- og organisationsudvikling i turismeerhvervet, og som der søges midler til fra EU's Socialfond. Bevillingen til Business Relations+ MARKET forudsætter, at det samlede projekt Business Relations+ gennemføres.

Herning og Aarhus Kommuner medvirker som operatører på forretningsområdet til at få resultaterne udbredt til hele regionen og sikre, at projektet er løftestang for at styrke hele Region Midtjyllands position på området erhvervsturisme.

Økonomi

Tabel 1: Udgifts- og finansieringsbudget, Aarhus Kommune

Udgiftskategorier (1.000 kr.)	2011	2012	2013	2014	2015	I alt
Lønninger	1.097	2.319	2.319	2.319	2.319	10.372
Administration, revision m.m.	197	417	417	417	417	1.867
Konsulentbistand	97	208	208	208	208	930
Rejseomkostninger	142	348	348	348	425	1.610
Markedsføring	164	371	371	371	449	1.727
Konference, udstillinger m.m.	255	500	500	500	625	2.379
Andet	117	432	432	432	557	1.970
Evaluering	0	198	0	132	0	330
I alt	2.070	4.793	4.595	4.727	5.000	21.185

Finansiering

Finansieringskilder (1.000 kr.)	2011	2012	2013	2014	2015	I alt
Region Midtjylland	587	2.367	2.208	2.273	2.500	9.935
Kommune	1.483	2.426	2.387	2.454	2.500	11.250
I alt	2.070	4.793	4.595	4.727	5.000	21.185

Tabel 2: Udgifts- og finansieringsbudget, Herning Kommune

Udgiftskategorier (1.000 kr.)	2011	2012	2013	2014	2015	I alt
Løn til projektansat personale*	848	3.468	3.473	3.473	4.093	15.353

Løn til øvrig personale, ledelse m.v.	15	20	20	20	20	95
Køb af eksterne ydelser	436	498	80	80	80	1.175
Administration**	97	105	92	92	92	480
Markedsføring, information og tryksager	758	723	678	528	599	3.284
Transport, overnatning og rejser	53	61	106	106	106	430
Fælles evaluering	0	106	106	106	0	318
Revision	0	10	10	20	10	50
I alt	2.207	4.989	4.564	4.424	5.000	21.185

*Inklusiv afledte lønomkostninger

**It, porto, økonomi, telefoni, husleje, møder mv.

Finansiering

Finansieringskilder (1.000 kr.)	2011	2012	2013	2014	2015	I alt
Region Midtjylland	557	2.589	2.164	2.124	2.500	9.935
Kommune	1.650	2.400	2.400	2.300	2.500	11.250
I alt	2.207	4.989	4.564	4.424	5.000	21.185

Generelt gælder for udgifts- og finansieringsoversigterne, at 2015 er en indikativ ramme med henblik på, at der, på baggrund af en evaluering, tages stilling til, om projektet skal fortsætte.
Migreret

Bilag

Økonomioversigt

Punkt 4: Godkendelse af programansøgning til Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter under aftalen om Grøn Vækst (sag til forretningsudvalget)

1-33-76-23-22-09

Resume

Kommunerne i regionen og Region Midtjylland har i fællesskab udarbejdet et forslag til programansøgning til "Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter under aftalen om Grøn Vækst". Programforslaget skal godkendes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvorefter ministeriet vil udmelde en økonomisk ramme til at gennemføre landdistriktsprojekter i regionen med støtte fra puljen. Programansøgningen omfatter aktiviteter for i alt ca. 185 mio. kr. og en medfinansiering fra Region Midtjylland på 20 mio. kr. af regionsrådets midler til erhvervsudvikling.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller,

at forslaget til programansøgning til Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter i Region Midtjylland under aftalen om Grøn Vækst godkendes.

I den politiske aftale i Folketinget om "Grøn Vækst" fra 2009 er der afsat en pulje til kommuner og regioner til gennemførelse af landdistriktsprojekter - den såkaldte "200 mio. kr. pulje" (i det følgende kaldet "Puljen til Grøn Vækst"). FødevarerErhverv, under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, har med brev af 15. juni 2011 inviteret kommuner og regioner til i fællesskab at udarbejde programforslag for deres respektive regionale områder. Fristen for indsendelse af programmer for de regionale områder er den 1. oktober 2011.

FødevarerErhverv forventer, at programmerne er godkendt 1. november 2011, hvorefter der kan indgives ansøgninger om finansiering af aktiviteter. Ovennævnte brev af 15. juni 2011 med tilhørende informationsmateriale er tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

FødevarerErhverv har med udgangspunkt i møder i maj og juni 2011 med de 5 regioner, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening fastlagt rammerne for udarbejdelse af et fælles program for kommunerne og regionerne. Udmeldingen fra juni 2011 betyder, at de regionale programmer kan indeholde "rene" kommunale emner samt fælles kommunale og regionale projekter, f.eks. med udgangspunkt i Vækstforums handlingsplan.

Kommunerne i regionen og Region Midtjylland har i fællesskab udarbejdet et forslag til programansøgning til "Puljen til Grøn Vækst". Forslaget vedlægges som bilag.

Programrammen for "Puljen til Grøn Vækst" giver mulighed for at gennemføre projekter inden for følgende 5 bekendtgørelser:

- LAG bekendtgørelsen: Etablering af attraktive levevilkår.
- LAG bekendtgørelsen: Etablering af nye arbejdspladser i landdistrikterne.
- Netværksaktiviteter: Netværksaktiviteter og afsætning af fødevarer.
- Udvikling og demonstration i fødevaresektoren: Udvikling og demonstration i det primære jordbrug og forarbejdning i fødevaresektoren.
- Natur og miljøprojekter: Fremme bedre natur og miljø, samt give bedre adgang til naturen.

Projekter inden for bekendtgørelserne "Nye arbejdspladser", "Netværksaktiviteter" og "Udvikling og demonstration i fødevaresektoren" er som udgangspunkt erhvervsrettede. Såfremt sådanne projekter falder ind under indsatserne i Vækstforums strategi og handlingsplan, vil projekterne kunne medfinansieres af regionsrådet. I "Handlingsplan 2015 - Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland" er det forudsat, at en række indsatser kan medfinansieres via midler fra "Puljen til Grøn Vækst". Tilsvarende vil projekter på fødevareområdet kunne medfinansieres via "Puljen til Grøn Vækst".

Region Midtjyllands og kommunernes mulighed for at medfinansiere projekter fremgår af nedenstående skema:

Tilskudsordning

Region Midtjylland Kommunerne

Attraktive levevilkår *)		X
Nye arbejdspladser *)	X	X
Netværksordning	X	X
Demonstrationsprojekter i fødevaresektoren	X	X
Natur og miljø		X

*) Her kan kun indgå de 17 kommuner i Region Midtjylland, der er omfattet af landdistriktsprogrammet, mens de 3 andre ordninger giver mulighed for støtte i alle 19 kommuner. Aarhus og Skanderborg kommuner er som bykommuner ikke omfattet af landdistriktsprogrammet.

Kommunekontaktrådet (KKR) i Region Midtjylland har på møde den 10. juni 2011 drøftet udarbejdelse af et fælles program for kommunerne og Region Midtjylland, og

KKR har på møde den 25. august 2011 godkendt forslaget til program.

Vækstforum har på møde den 7. september 2011 tiltrådt programforslaget.

I forslaget til program ansøges der om en EU-ramme fra "Puljen til Grøn Vækst" på 94,5 mio. kr. Der forudsættes en tilsvarende kommunal/regional medfinansiering, da projekter kan medfinansieres med 50 % støtte fra EU (dog 55 % EU støtte til natur og miljøprojekter).

Der er i forslaget til program følgende finansieringsplan for indsatsen:

Tilskudsordning	EU	Region	Kommunerne	I alt
Attraktive levevilkår *)	10	0	10	10
Nye arbejdspladser *)	35	10	25	70
Netværksordning	17,5	7,5	10	35
Demonstrationsprojekter i fødevaresektoren	7,5	2,5	5	15
Natur og miljø	24,5	0	20,5	45
I alt	94,5	20	70,5	185

FødevareErhverv har i sin udmelding fastlagt, at man ønsker en decentral (kommuner eller Region Midtjylland) administration af puljen, hvorfra der indsendes ansøgninger til FødevareErhverv til bevilling. I forslaget til program er denne administration beskrevet.

Vækstforum afgiver indstilling til regionsrådet om medfinansiering fra Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling under bekendtgørelserne "nye arbejdspladser", "netværksaktiviteter" og "udvikling og demonstration i fødevaresektoren". Vækstforum/regionsrådet deltager ikke i prioriteringen og indstillingen af projekter under bekendtgørelserne om "attraktive levevilkår" og "natur og miljø", da disse projekter alene medfinansieres af kommunerne. Tilsvarende prioriteres rent kommunalt finansierede projekter under de tre andre bekendtgørelser også af kommunerne.

Regionsrådet afsætter ikke midler til medfinansiering, ud over hvad der er forudsat i Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi og tilhørende handlingsplan.

Region Midtjylland varetager administrationen af programmet og kontakten til FødevareErhverv. Det forventes, at administrationen af programmet indebærer en personaleudgift på 1 - 2 årsværk, der ikke kan medfinansieres fra programmet.

Udgifter til administration af programmet vil blive afholdt inden for de i budgettet afsatte midler til området Regional udvikling.

Af de til sagen hørende bilag er brev om udmøntning af pulje og informationsmateriale om puljen alene tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

Migreret

Bilag

Brev om udmøntning af en særlig pulje til kommuner og regioner

Informationsmateriale om pulje til udmøntning af 200 mio. kr. puljen under grøn Vækst

Program for Grøn Vækst - august 2011

Punkt 5: Region Midtjyllands deltagelse i letbaneprojektet i Aarhus-området (sag til forretningsudvalget)

1-30-230-06-V

Resume

En embedsmandsgruppe har udarbejdet oplæg til et aftalegrundlag for etablering af et anlægsselskab, der skal stå for anlæg af letbanens første etape i Aarhus-området. I forbindelse hermed forventes der indgået aftale om overdragelse af Grenaabanen til Region Midtjylland. Det endelige aftalegrundlag indskrives i en lov om anlæg af letbanen i Aarhus-området, der forventes fremsat i folketingssamlingen 2011/2012. Når anlægsselskabet opløses, opretter Aarhus Kommune og Region Midtjylland et drifts- og infrastrukturselskab. Parterne er fritaget fra den generelle låneramme. I de igangværende forhandlinger med staten om økonomien i en overdragelse af Grenaabanen udestår afklaring af kompensation for reinvesteringer i infrastrukturen.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller,

at Region Midtjylland, under forudsætning af en afklaring af vilkårene for infrastrukturen for overdragelse af Grenaabanen, indgår aftale om at indtræde i et anlægsselskab for letbanen i Aarhus-området, herunder,

- at Region Midtjylland tiltræder den beskrevne finansieringsmodel for anlægsprojektet,
- at udmøntning af aftale om fremtidig drift af letbanen tager udgangspunkt i de beskrevne principper, og at aftale herom indgås på et senere tidspunkt, når udbudspriser og driftsomkostninger er mere kendt, samt
- at Region Midtjyllands startindskud i letbaneanlægsselskabet, for så vidt angår den andel der ikke lånefinansieres, finansieres af reservepulje til letbaneformål.

Fælles anlægsselskab

En embedsmandsgruppe med deltagelse fra Aarhus Kommune, Transportministeriet og Region Midtjylland har udarbejdet et oplæg til en politisk aftale om oprettelse af et fælles anlægsselskab, der skal stå for anlæg af den første etape af letbanen i Aarhus. Anlægsselskabet oprettes som et interessentselskab ved navn Aarhus Letbane I/S. Foreløbigt udkast til politisk aftale vedlægges som bilag.

Når der er indgået aftale parterne imellem, vil aftalen indgå i Forslag til lov om anlæg af Aarhus Letbane, der forventes fremsat i Folketingssamlingen 2011/2012.

Der lægges op til en model for finansiering af anlægget, hvor hver af parterne, Aarhus Kommune, Staten og Region Midtjylland finansierer anlæg svarende til følgende ejerfordeling: Aarhus Kommune 47,2 %, staten 47 % og Region Midtjylland 5,8 %. Ejerandelene er fastlagt ud fra et samlet anlægsbudget på 1.345 mio. kr. (PL 2009). For Region Midtjylland betyder det et indskud på 78 mio. kr. Parterne hæfter for uforudsete udgifter i forhold til deres respektive ejerandele.

Aftalen tager højde for mulighed for tilkøb og udnyttelse af optioner, dog således at disse betales af den eller de parter, der ønsker at gøre tilkøb.

Der er med aftaleoplægget lagt op til, at anlægsselskabet skal ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer. Aarhus Kommune udpeger 3 medlemmer, transportministeren 2 medlemmer, Region Midtjylland 2 medlemmer og Midttrafik 2 medlemmer.

Når anlægget af letbanen står færdigt, opløses anlægsselskabet og samtlige aktiver og passiver samt rettigheder og pligter overdrages til et drifts- og infrastrukturselskab, som Aarhus Kommune og Region Midtjylland opretter. Staten deltager således alene i anlæg af letbanen.

Fremtidig drift

Der er indgået en aftale mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland om at etablere drifts- og infrastrukturselskabet med udgangspunkt i, at selskabet drives inden for den ramme (budget 2011), som parterne har afsat til kollektiv trafik. På et senere tidspunkt, når udbudspriser og driftsomkostninger er mere kendt, skal der aftales en fordeling af drifts- og infrastrukturselskabets reelle udgifter til drifts- og vedligeholdelse mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland. Det er aftalt, at der tages udgangspunkt i følgende principper:

Infrastruktur

Region Midtjylland betaler svarende til vedligehold og forvaltning af infrastrukturen for Odderbanen til Aarhus H og Grenaabanen fra Nørreport via Lystrup til Grenaa. Aarhus kommune betaler svarende til udgifterne for vedligehold og forvaltning af den nye strækning fra Aarhus H til Lystrup.

Trafikdrift

I udgifterne indgår udgifter til finansiering af køb og afskrivning af materiel samt værksted og driftscentral tillige med de almindelige trafikdriftsudgifter. Udgifterne fordeles efter den trafik, som parterne bestiller. Det vil sige, at Region Midtjylland bestiller og finansierer nettoudgiften ved regional trafik og Aarhus Kommune finansierer nettoudgiften ved lokal trafik (inden for kommunegrænsen).

Reinvesteringer

Aftales nærmere af parterne, idet det bemærkes, at Region Midtjylland i dag kompenseres for reinvesteringer på Odderbanen og forventes kompenseret for reinvesteringer på Grenaabanen i forbindelse med overdragelsen af denne.

For Region Midtjylland betyder det, at tilskuddet til Odderbanen skal udskilles fra Midtjyske Jernbaner og overflyttes til drifts- og infrastrukturselskabet. Tilsvarende skal tilskud til Grenaabanen, svarende til den statslige compensation for Region Midtjyllands overtagelse af Grenaabanen, indskydes i drifts- og infrastrukturselskabet. Endelig vil forventelige besparelser på busdriften efter letbanens idriftsættelse kunne indskydes i letbanedriften.

Adgang til lånefinansiering

Der er i bemærkningerne til lovforslaget sikret parterne adgang til fritagelse fra den generelle låneramme, for så vidt angår investeringer til letbaneformål. En tilsvarende fritagelse er gældende for privatbaneinvesteringer.

For så vidt angår Region Midtjyllands startanlægsindskud på 78 mio. kr. kan op til 80 % lånefinansieres. Tilsvarende gælder for eventuel yderligere låntagning til delvis finansiering af anlægsindskud som følge af fordyrelser ved uforudsete anlægsudgifter samt ønsker til tilkøb og udnyttelse af optioner på letbaneanlæg.

Region Midtjylland får i bemærkningerne til lovforslaget fuld låneadgang (100 %) til letbanedriftsselskabets investeringer i anskaffelse af rullende materiel samt udgiften til investeringer og vedligeholdelse af jernbaneinfrastruktur, herunder til eventuel yderligere elektrificering, trafikstyring, stationsanlæg på letbanearealer og værksteder mv. Region Midtjylland kan hæfte for lån optaget af letbanedriftsselskabet, idet Region Midtjylland hæfter for letbanedriftsselskabets gæld i forhold til Region Midtjyllands ejerandele i selskabet.

Det foreslås, at Region Midtjylland udnytter muligheden for 80 % lånefinansiering af startanlægsindskuddet, svarende til 62,4 mio. kr. Med en 5 % forrentning over 25 år udgør den årlige ydelse i størrelsesordenen 4,5 mio. kr.

De resterende 20 % af startanlægsindskuddet, svarende til 15,6 mio. kr., foreslås finansieret af en reservepulje til letbaneformål. For så vidt angår reservepuljen henvises til en anden sag på dagsorden: Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011.

Med etablering af letbaneanlægsselskabet skifter letbaneprojektet karakter fra en udviklings- og planlægningsaktivitet til et anlægsprojekt, og vil senere overgå til en driftsaktivitet. Udgifterne til Region Midtjyllands deltagelse i letbanesamarbejdet er hidtil afholdt inden for budgettet til kollektiv trafik.

Det foreslås, at der ved fremtidige budgetlægninger afsættes særskilte midler til letbaneanlæg og drift, uafhængig af det øvrige budget for kollektiv trafik.

Overtagelse af Grenaabanen

Der er efter forhandlinger mellem Transportministeren, borgmesteren i Aarhus Kommune og regionsrådsformanden opnået enighed om vilkår for en aftale, for så vidt angår compensation for drift af togtrafikken samt løbende vedligeholdelse af infrastrukturen. Det er aftalt, at Grenaabanen overdrages til Region Midtjylland, som herefter indskyder den i drifts- og infrastrukturselskabet. I aftalen lægges op til en årlig compensation på 61,4 mio. kr. (PL-niveau 2010). Beløbet reguleres med den generelle pris- og lønudvikling. I henhold til aftalen overdrages Grenaabanen uden vedligeholdelseefterslæb.

Der udestår afklaring af vilkårene for større infrastruktur-reinvesteringer inden for en overskuelig fremtid. Banedanmark har udarbejdet en status vedrørende vedligeholdelsen af Grenaabanen ("Vedligeholdelsesrapport for Grenaabanen"), og Cowi har foretaget en vurdering af denne. De to rapporter vedlægges som bilag, idet den til Banedanmarks rapport hørende bilagsdel alene er tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Det er administrationens opfattelse, at der udover Banedanmarks planlagte/forventede reinvesteringer frem mod 2020 i størrelsesordenen 150 mio. kr. er yderligere elementer, der bør kompenseres for, inden en endelig aftale kan indgås. Det drejer sig om udskiftning af gamle spor, afklaring af fremtidigt sikringsanlæg samt sikring af overkørsler og renovering af perroner. Cowi vurderer bl.a., at 75 % af banen er så gammel, at store dele af den må stå for udskiftning.

Transportministeriet har den 11. august 2011 meddelt, at inddragelse af reinvesteringer i overdragelsesøkonomien forudsætter en ny drøftelse i regeringen, og resultatet af denne sandsynligvis kan forventes inden for et par måneder.

Supplerende skal oplyses, at borgmester Jan Petersen, Norddjurs Kommune, har rettet henvendelse til regionsrådsformanden med opfordring til, at der arbejdes for hastighedsopgradering af banestrækningen fra Ryomgård til Grenaa fra 75 km/t til 100 km/t, og at letbanen føres til Grenaa Havn. Regionsrådsformanden har svaret, at de nuværende forhandlinger har fokus på statens eksisterende forpligtelser, men at Region Midtjylland bakker op om ønskerne, og Norddjurs og Syddjurs kommuner opfordres til at rejse sagen overfor staten, som aftalt på mødet i Kontaktudvalget den 29. april 2011.

Cowi har for Letbanesekretariatet i Midttrafik udarbejdet et skøn over omkostningerne ved en hastighedsopgradering mellem Ryomgaard og Grenaa. Under forudsætning af at Banedanmark gennemfører sikring af overkørsler for 69 mio. kr., der er forudsat gennemført i 2018/19, skønner Cowi omkostningerne til hastighedsopgradering til 35 mio. kr.

Valg af udbudsstrategi

Udbudsstrategi for udbud af anlægs- og driftsopgaver i forbindelse med letbaneprojektet er under udarbejdelse.

I det foreløbige oplæg til udbudsstrategi lægges der op til et samlet udbud af anlæg og drift efter forudgående prækvalificering. Det tilstræbes at tilrettelægge udbuddet, så der er en reel mulighed for at vælge mellem elektrificering af større dele af banen eller kørsel med dieselhybridletbanetog. En prækvalificering skal bidrage til at afklare, at der er et tilstrækkeligt antal konsortier, der kan levere tilfredsstillende løsninger.

Letbanesekretariatet lægger op til, at oplægget til udbudsstrategi drøftes med en udbudsadvokat med henblik på at få fuld sikkerhed for, at denne er juridisk holdbar.

Forslag til udbudsstrategi vedtages i etape 1-styregruppen og fremsendes herefter til parterne til godkendelse.

Af de til sagen hørende bilag er Banedanmarks "Vedligeholdelsesrapport for Grenaabanen incl. bilag" alene er tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Migreret

Bilag

Politisk aftale udkast 27-6-2011

Vedligeholdelsesrapport for Grenåbanen (20.06.2011)

Vedligeholdelsesrapport for Grenåbanen (20.06.2011) incl. bilag

COWI-Kommentering af Vedligeholdelsesrapport for Grenåbanen 2011

Punkt 6: Høring af Nordsø-kommissionens strategipapir Nordsø Regionen 2020

1-15-2-76-20-07

Resume

Region Midtjylland har som medlem af Nordsø-kommissionen modtaget strategipapiret "North Sea Region 2020" i høring. Regionsrådsmedlem Henning Gjellerod repræsenterer regionerne Midtjylland, Nordjylland og Syddanmark i bestyrelsen for Nordsø-kommissionen.

Det er strategiens mål at formulere Nordsø-regionens bidrag til EU 2020 udfordringerne og dermed regionens bidrag indenfor "intelligent, bæredygtig og inklusiv" vækst i Europa.

Strategien fokuserer på Nordsø-regionens styrkeområder og potentiale som vækstmotor i EU, men også på behovet for en fælles planlægning, hvis regionens vækspotentiale skal realiseres.

Nordsø-kommissionen anerkender behovet for, at strategien opnår den fornødne forpligtelse og engagement fra medlemsstaterne og EU-Kommissionen samt fra lokale og regionale myndigheder og interessenter, hvis målene skal nås.

Strategien forventes at blive et betydeligt bidrag fra regionerne til udarbejdelsen af den kommende Interreg VB Nordsø-program fra 2014-2020. Programmets fremtid afgøres i forbindelse med den kommende budgetforhandling i EU.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller,

at udvalget vedrørende regional udvikling tager Nordsø-kommissionens strategipapir "North Sea Region 2020" til efterretning, idet udvalget anerkender det store arbejde, der ligger bag, og idet udvalget udtrykker ønske om at blive holdt orienteret om den videre proces frem mod den endelige strategi og heraf følgende handlingsplan.

Region Midtjylland har som medlem af Nordsø-kommissionen modtaget strategipapiret "North Sea Region 2020" i høring. Strategipapiret, der kun foreligger i en engelsk version, vedlægges som bilag.

Siden Nordsø-kommissionens arbejde for etableringen af Interreg Nordsø-programmet i 1996, har en række grænseoverskridende projekter skabt væsentlige resultater indenfor specielt miljø, transport, energi, uddannelse, turisme og landdistriktsudvikling.

Strategipapiret "North Sea Region 2020" (NSR2020) er et indspil til opfyldelse af EU-Kommissionens 2020 strategi, og Nordsø strategien har som målsætning at sikre fokus på de Nordsø specifikke udfordringer og muligheder.

NSR2020 er bygget op omkring en bevarelse og udbygning af regionens stærke konkurrenceevne. NSR2020 er derfor ikke baseret på krav om yderligere støtte, men fokuserer på regionens muligheder som vækstmotor i EU. En styrket indsats kan udbygge regionens position som Centre of Excellence indenfor bl.a. en række miljø og energiområder, men skal det store potentiale frigøres, kræver det en styrkelse og en formalisering af de bestående samarbejdsrelationer i Nordsø regionen.

NSR2020 sætter mål for udviklingen af regionen, med vægt på bæredygtig vækst, reduktion af energiforbruget, øget brug af vedvarende energi, modernisering af transport sektoren samt fremme af bæredygtig turisme. For at udnytte de potentialer, der ligger i et styrket samarbejde, vil NSR2020 desuden fokusere på forbedrede samarbejdsmuligheder for erhvervslivet samt fjernelse af flaskehalse, der hindrer et optimalt udbytte af samarbejdet.

Med udgangspunkt i en analyse af udfordringer og muligheder opstilles der i NSR2020 fem prioriterede strategiske områder: (1) Managing Maritime Space (varetagelse af det maritime rum), (2) Increasing Accessibility (øget tilgængelighed), (3) Tackling climate change (håndtering af klimaforandringer), (4) Attractive and sustainable livable communities (attraktive og bæredygtige samfund) samt den 5. horisontale prioritet, Innovation and Excellence.

Der er tale om prioriteter, der på mange områder er i overensstemmelse med de overordnede udfordringer, der er beskrevet i det foreliggende udkast til regional udviklingsplan 2030 samt i Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi 2020.

Regionsrådsmedlem Henning Gjellerod repræsenterer de danske regioner i bestyrelsen for Nordsø-kommissionen (Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Syddanmark) og vil følge det videre arbejde frem mod en endelig Nordsø

Region 2020 strategi samt den heraf følgende handlingsplan, og vil således have mulighed for løbende at holde udvalget orienteret.

Migreret

Bilag

NSC Strategy Document for Consultations

Punkt 7: Orientering om regeringens konkurrenceevneredegørelse 2011 - Danmark i den globale økonomi

1-33-70-3-11

Resume

Regeringen har i august 2011 udsendt Konkurrenceevneredegørelse 2011 "Danmark i den globale økonomi." Redegørelsen konkluderer, at Danmark fortsat er blandt de rigeste lande i verden, men at den danske velstand på længere sigt afhænger af, at det lykkes at styrke arbejdsudbuddet og øge væksten i produktiviteten.

Direktionen indstiller,

Direktionen indstiller,

at orienteringen om regeringens konkurrenceevneredegørelse 2011 tages til orientering.

Regeringen offentliggjorde den 24. august 2011 Konkurrenceevneredegørelse 2011 "Danmark i den globale økonomi". Konkurrenceevneredegørelsen er en årlig status vedrørende Danmarks konkurrenceevne, og beskriver udviklingen i såvel den danske velstand og produktivitet som i de faktorer, der har betydning for denne udvikling. Redegørelsen gennemgår også de sidste 10 års større statslige initiativer af relevans for Danmarks konkurrenceevne.

Konkurrenceevnen er afgørende for Danmarks eksport. Redegørelsen viser, at Danmarks eksport er tilbage på niveauet før krisen, men at eksporten i andre lande som Sverige og Nederlandene ligger på et højere niveau end før krisen. Samtidig ligger den danske eksport til nye vækstmarkeder lavere end mange andre landes. Regeringen har indgået aftalen om "Danmark som vækstnation" for at styrke dansk eksport til vækstmarkederne.

Redegørelsen viser, at løn og andre arbejdsomkostninger er steget mere i Danmark end i udlandet og fremhæver, at disse stigninger udgør en væsentlig barriere for dansk eksport og tiltrækning af investeringer og arbejdspladser til Danmark. Redegørelsen konkluderer, at Danmarks lønkonkurrenceevne er svækket med ca. 15 % siden 2000.

Danmark hører fortsat til blandt verdens rigeste lande, og det danske BNP pr. indbygger lå i 2009 ca. 20 % over OECD-gennemsnittet. Men Danmarks velstandsforspring i forhold til OECD-gennemsnittet er blevet indsnævret siden midten af 1990'erne, fordi Danmark, sammenlignet med de øvrige OECD-lande, har haft en lav vækst i BNP pr. indbygger.

Konkurrenceevneredegørelsen forklarer denne lavere vækst i velstand med to hovedfaktorer:

- Der skabes mindre værdi pr. arbejdstime end i de bedste lande (produktivitet).
- Arbejdsindsatsen er lavere end hos top 5.

Redegørelsens data viser, at det især er i forhold til produktivitetsvæksten, at Danmark er udfordret, mens udbuddet af arbejdstimer pr. indbygger i Danmark kun er marginalt lavere end i OECD-top 5.

Produktivitetsudfordringen

Produktivitetsniveauet i Danmark ligger fortsat et godt stykke over OECD-gennemsnittet, men forspringet er indsnævret siden midten af 1990'erne på grund af en lav produktivitetsvækst.

Konkurrenceevneredegørelsen fremhæver en række forhold, som vurderes at have afgørende betydning for vækst i produktiviteten. Blandt disse forhold er:

- **Uddannelse:** Der er sket en fremgang i antallet af unge, som får en uddannelse. 37 % af de 25-34-årige havde i 2009 en videregående uddannelse, og ifølge modelberegninger forventes 49 % af en ungdomsårgang nu at få en videregående uddannelse. Der er også fremgang i forhold til ungdomsuddannelsesområdet, hvor godt 87 % af en ungdomsårgang i 2009 forventes at få en ungdomsuddannelse. På folkeskoleområdet ses der fremskridt i læsefærdighederne i 4. klasse – men mere end hver syvende elev forlader i dag folkeskolen uden funktionelle læsekompetencer. Redegørelsen fremhæver her udspillet "Faglighed og frihed" som et tiltag, der skal styrke folkeskolen.
- **Forskning og innovation:** Med private investeringer i forskning og innovation på mere end 2 % af BNP, og offentlige investeringer på mere end 1 % af BNP hører Danmark til blandt et af de mest ambitiøse lande i forhold til

forskning og innovation. Andelen af innovative virksomheder i Danmark i 2006-2008 lå da også over OECD-gennemsnittet, men lavere end Tyskland, Portugal, Estland, Belgien, Irland, Finland, Sverige og Østrig.

- **Iværksætter:** Danmark er blandt de lande, der har den højeste etableringsrate for nye virksomheder. Over 12 % af alle danske virksomheder var i 2008 under ét år gamle. Når det gælder nye vækstvirksomheder hører Danmark dog kun til i det internationale midterfelt. Bedre adgang til risikovillig kapital er vigtig for virksomhedernes vækstmuligheder, og det danske venturemarked er senest blevet styrket med aftalen med pensionssektoren om øget adgang til risikovillig kapital.
- **Konkurrence:** Øget konkurrence i såvel den offentlige som den private sektor kan betyde, at arbejdskraften flyttes til områder med højere produktivitet, at virksomhederne får større incitament til at innovere samt at virksomheder og forbrugere får et lavere prisniveau. Regeringen har indgået aftale om "Konkurrencepakken", som skal skabe øget konkurrence i bl.a. byggeriet og detailhandlen samt øge konkurrencen om de offentlige opgaver.

Arbejdsudbud

Danmark ligger i top når det gælder erhvervsfrekvensen, men arbejdstiden er relativt lav. Tilsammen betyder det, at det danske arbejdsudbud er gennemsnitligt i forhold til de andre OECD-lande. Redegørelsen fremhæver, at et løft i udbuddet af arbejdskraft er nødvendigt for at sikre tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft til både den private og offentlige sektor. Aftalen om "Reformpakke 2020" skal bidrage til at øge beskæftigelsen og styrke det danske vækspotentiale.

Den øgede beskæftigelse skal bl.a. komme gennem en øget erhvervsdeltagelse for de 60-64-årige. I 2010 lå de 60-64-åriges erhvervsdeltagelse i Danmark markant under niveauet i f.eks. Sverige og Norge. "Velfærdsaftalen" fra 2006 og "Jobplanen" fra 2008 indebærer, at efterlønsalderen og folkepensionsalderen hæves, og at 64-årige, der arbejder fuldtid, kan få skattenedslag.

Der har også været fokus på at øge arbejdsudbuddet pr. beskæftiget ved at tilskynde til at arbejde flere timer. Dette er sket ved at reducere skatten på den sidst tjente krone med 5-10 procentpoint for stort set alle lønmodtagergrupper siden 2001.

Konkurrenceevneredegørelsen er tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Migreret

Bilag

konkurrenceevneredegørelse 2011

Punkt 8: Gensidig orientering

1-00-18-10

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Næste møde i udvalget er den 5. oktober 2011. På mødet vil der være en temadrøftelse om infrastruktur.
Migreret